

**STATISTIČKA OBRADA REZULTATA ISTRAŽIVANJA
JAVNOG MNIJENJA O BRANITELJIMA –
ZDRAVSTVENA SKRB HRVATSKIH BRANITELJA**

www.esf.hr

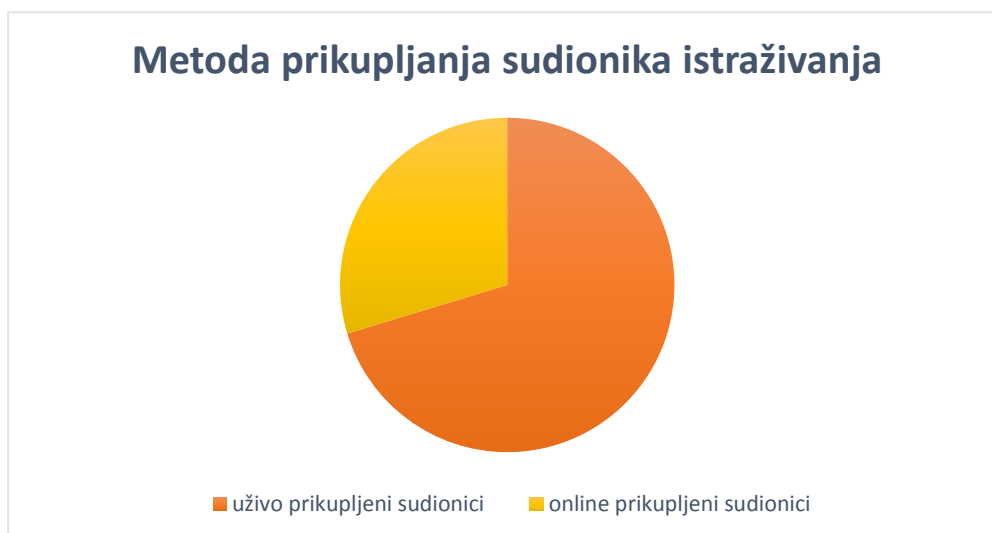

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

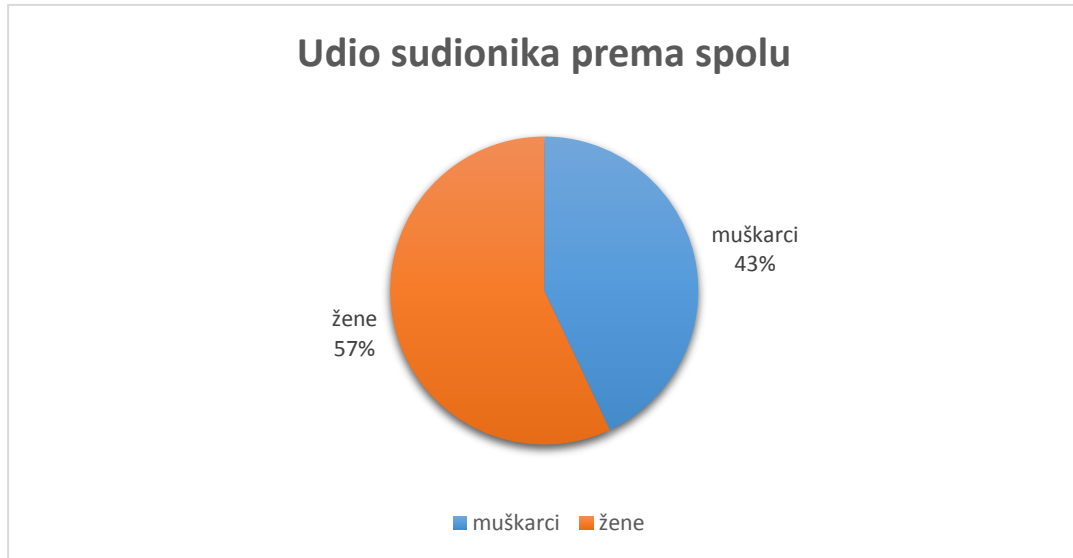
STATISTIČKA OBRADA REZULTATA ISTRAŽIVANJA JAVNOG MNIJENJA O BRANITELJIMA – ZDRAVSTVENA SKRB HRVATSKIH BRANITELJA

U sklopu projekta *Analiza društvenih faktora koji utječu na kvalitetu života braniteljske populacije – smjernice za budućnost* sufinanciranom sredstvima iz EU fondova, čiji je nositelj Zbor udruga veterana hrvatskih gardijskih postrojbi (ZUV HGP), provedeno je anketno istraživanje u kojem se ispitalo mišljenje javnosti o zdravstvenoj skrbi hrvatskih branitelja.

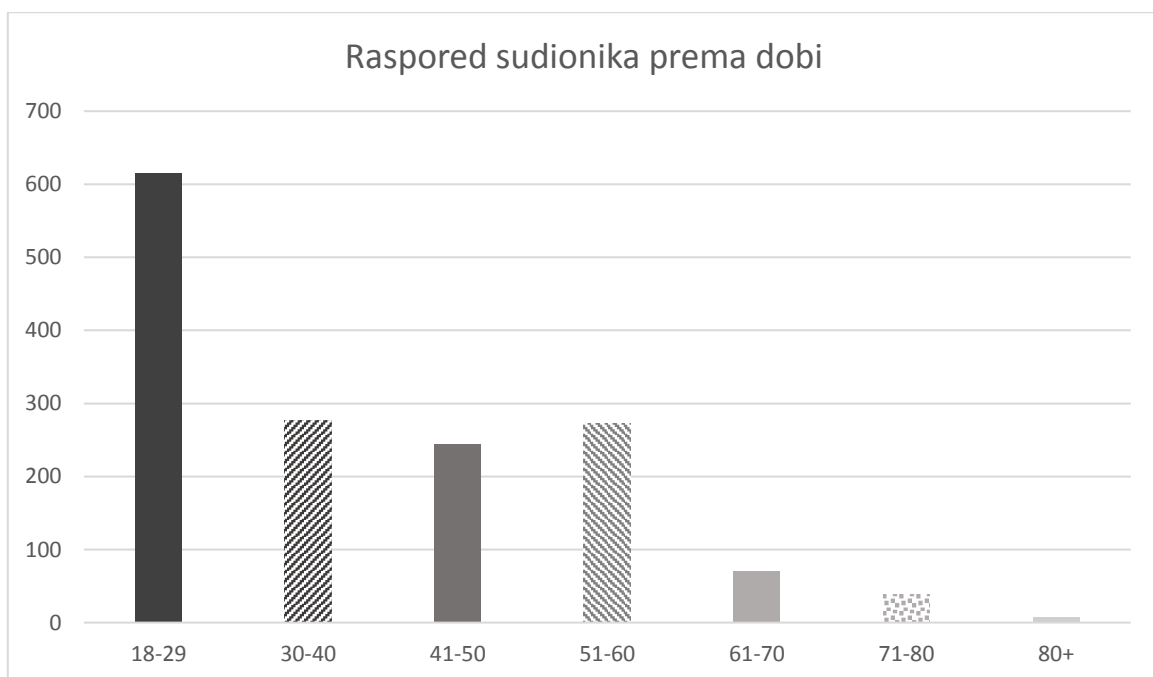
Istraživanje se provodilo na području 6 županija određenih projektom: varaždinska županija, vukovarsko-srijemska županija, grad Zagreb, ličko-senjska županija, zadarska županija i splitsko-dalmatinska županija. Sudjelovanje u istraživanju bilo je u potpunosti dobrovoljno i anonimno, te se provodilo putem *online* platformi i uživo metodom papir-olovka. Sudionici istraživanja prikupljali su se od siječnja 2021. do ožujka 2021. isključivo online zbog postojećih mjera u vezi pandemije koronavirusa, dok su se od ožujka 2021. do srpnja 2021. sudionici prikupljali paralelno uživo i online. Prikupljeno je ukupno 1522 sudionika, od čega je 1070(70,3%) anketa prikupljeno uživo od strane studenata, te 452(29,7%) ankete putem online platformi.

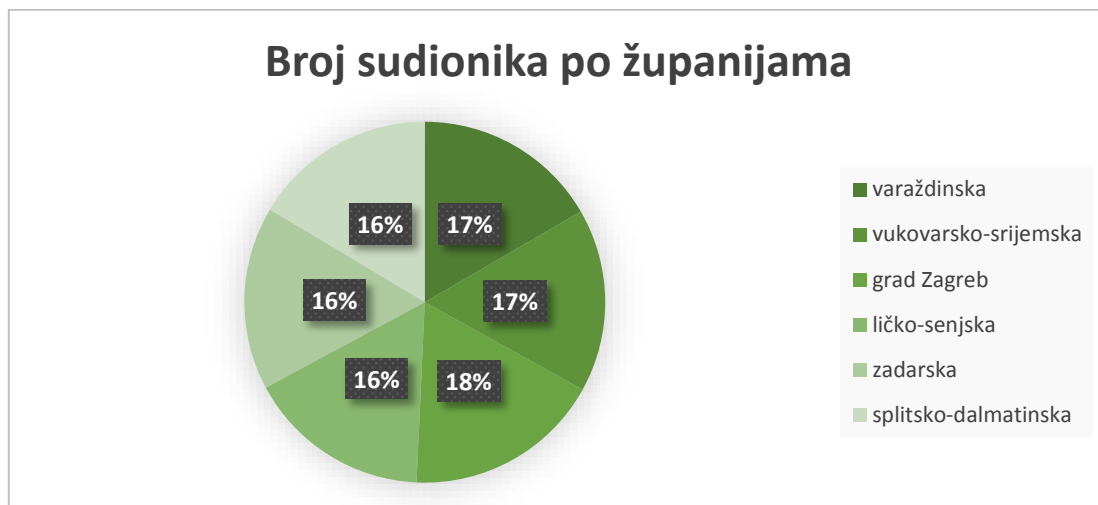
Od ukupnog broja sudionika, većinu uzorka činile su žene (N=867), dok je muškaraca bilo nešto manje u odnosu na žene (N=655).

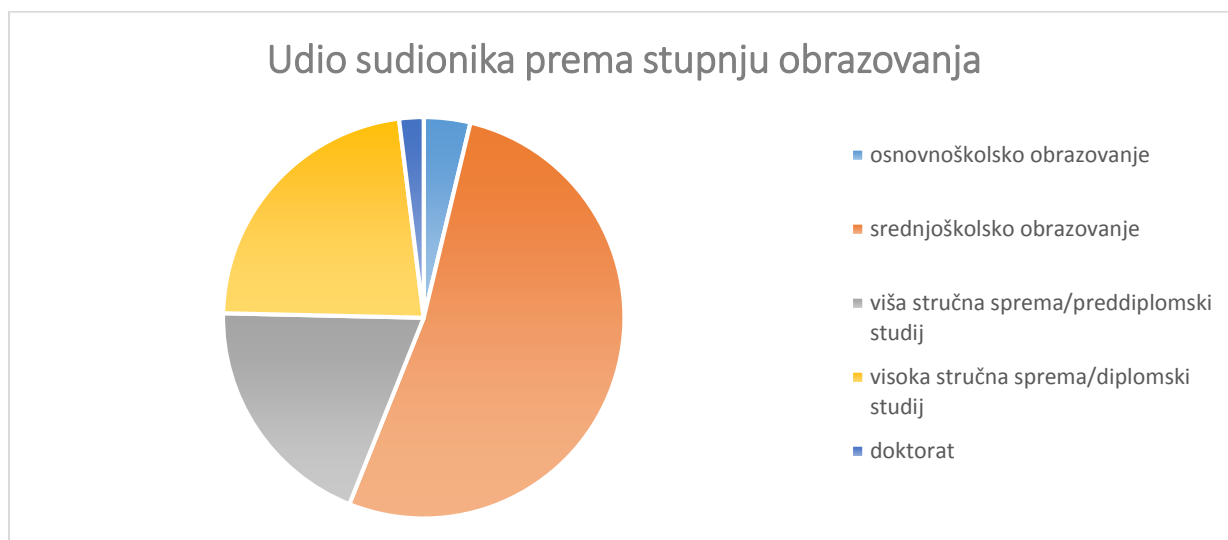
Prema dobnoj strukturi, najveći broj sudionika jesu mladi raspona dobi 18-29 godina, njih 615(40,4%), zatim 276(18,1%) sudionika raspona dobi 30-40 godina, 272(17,9%) sudionika u dobi od 51 do 60 godina, 244(16%) sudionika u dobi od 41 do 50 godina, 70(4,6%) sudionika dobi 61-70 godina, 38(2,5%) sudionika između 71 i 80 godina, te 7(0,5%) sudionika starijih od 80 godina.

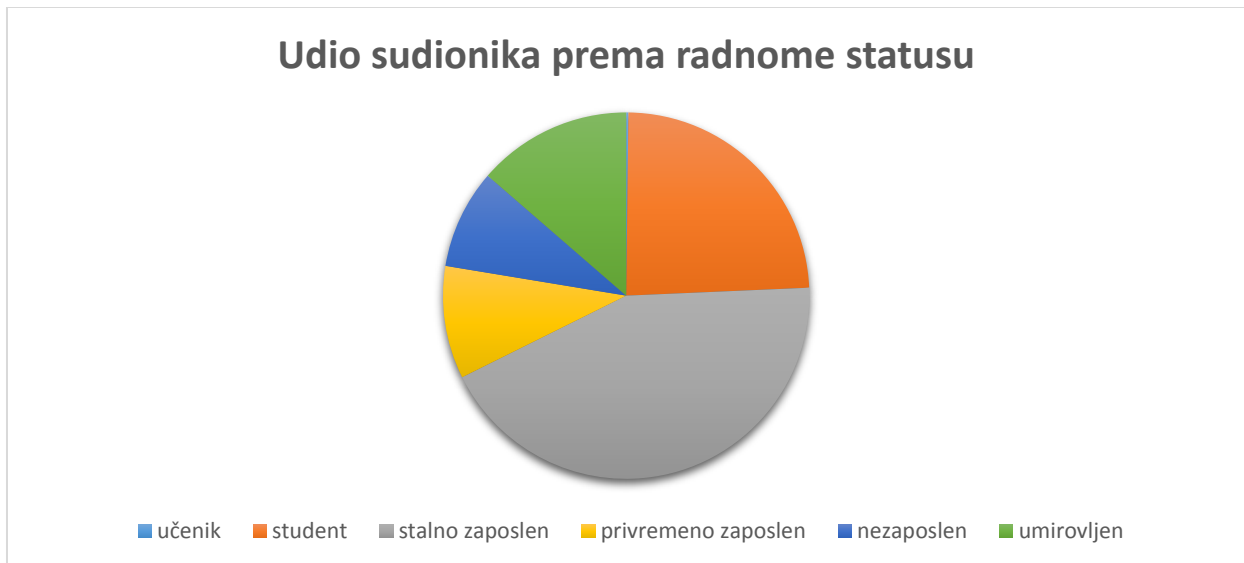
Što se tiče geografske pokrivenosti, u svih 6 županija relevantnih za ovaj projekt prikupljen je podjednak broj sudionika.

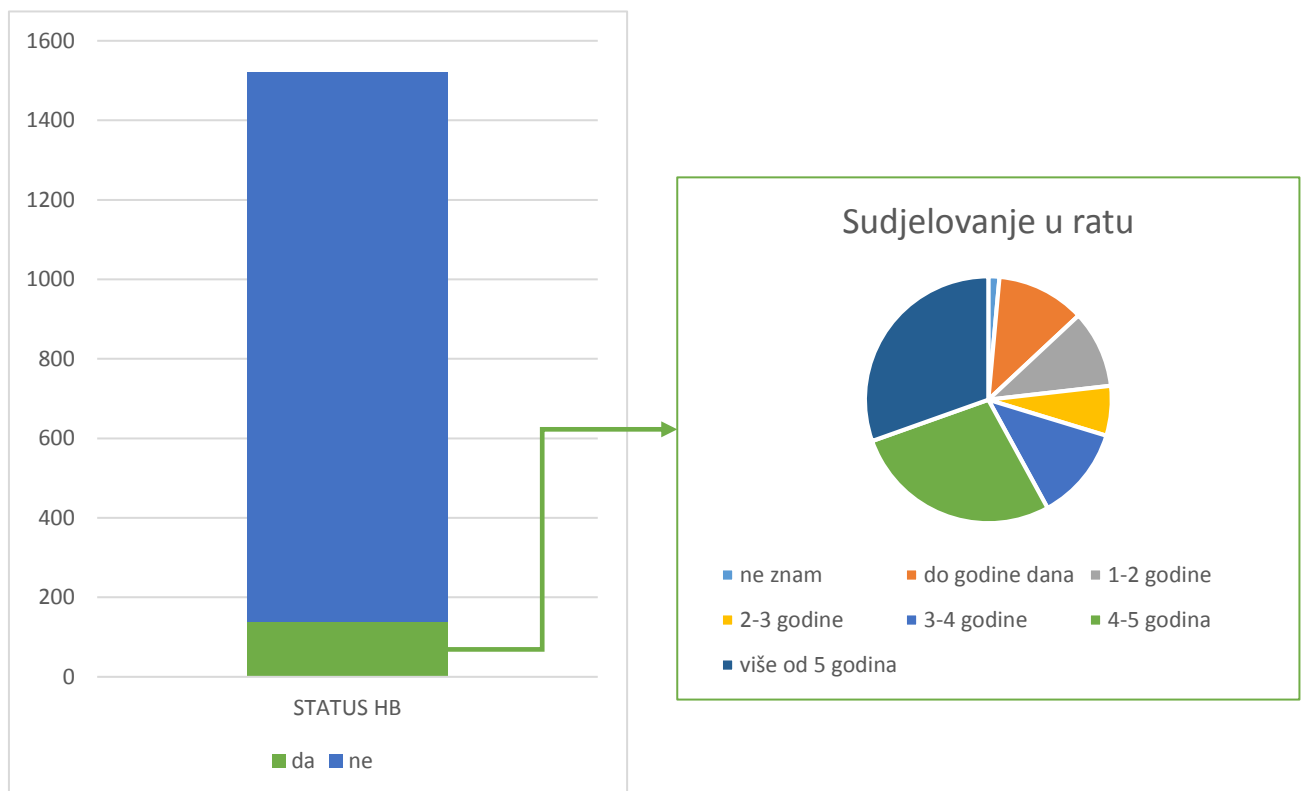
Prema stupnju obrazovanja sudionika, prevladavaju sudionici sa srednjoškolskim obrazovanjem (52,3%) što je i uobičajen trend kod anketnih istraživanja.

Prema radnome statusu, najviše sudionika je zaposleno, što na određeno, što na neodređeno. Također, u uzorku je prisutan veliki broj studenata što je i očekivano s obzirom na dobnu strukturu.

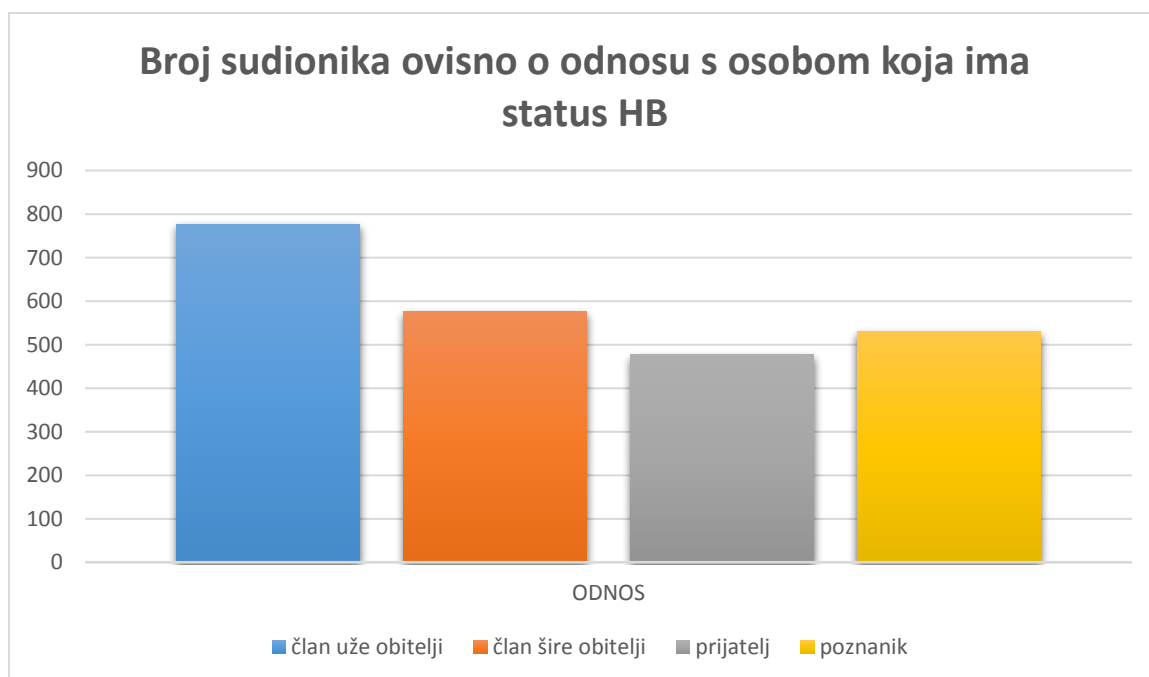
Od ukupnih 1522 sudionika istraživanja, njih 1383(90,9%) nema status hrvatskog branitelja, dok njih 139(9,1%) ima status hrvatskog branitelja. Od onih sudionika koji imaju status HB, najviše njih sudjelovalo je u ratu 4 godine i dulje.

Od ukupnog broja sudionika, njih čak 93,4% poznaje nekoga tko ima status hrvatskog branitelja, dok njih samo 6,6% navodi da ne poznaju nikoga sa statusom hrvatskog branitelja.

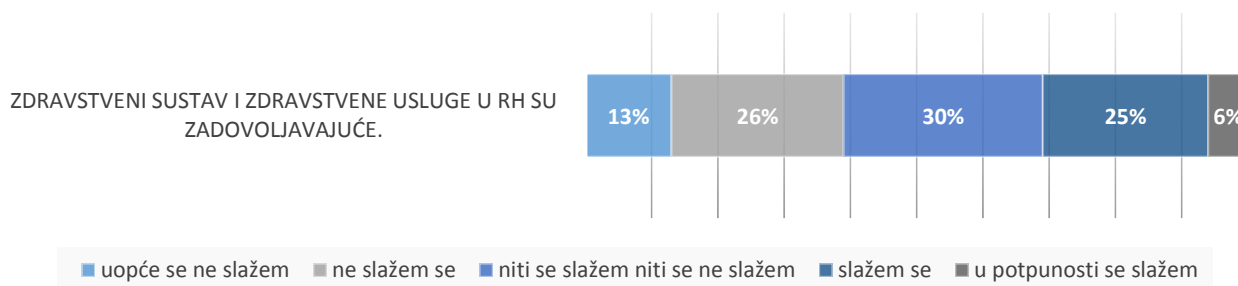

Gledajući odnose sudionika s hrvatskim braniteljima koje poznaju, najviše sudionika (N=777) navodi da im je osoba sa statusom HB član uže obitelji (otac/majka, brat/sestra, sin/kćer, suprug/supruga). 576 sudionika navodi da je im je osoba sa statusom HB član šire obitelji (stric/strina, tetka/tetak, ujak/ujna, bratić/sestrična, baka/djed, unuk/unuka i ostali rođaci), 477 sudionika imaju prijatelja sa statusom HB, dok njih 529 navodi da su im osobe sa statusom HB poznanici.

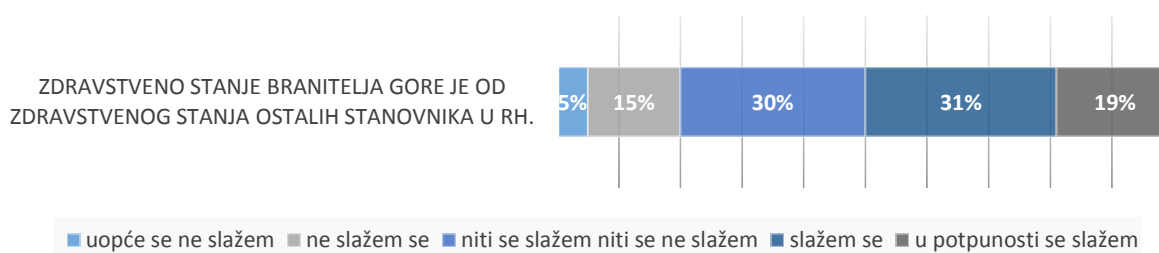
Općenito, mišljenje o zdravstvenom sustavu i zdravstvenim uslugama u RH podjednako je procijenjeno kao zadovoljavajuće i nezadovoljavajuće od strane sudionika, s nešto većim brojem onih koji smatraju da su usluge nezadovoljavajuće (M=2,8; SD=1,11).

Mišljenje o zdravstvenom sustavu

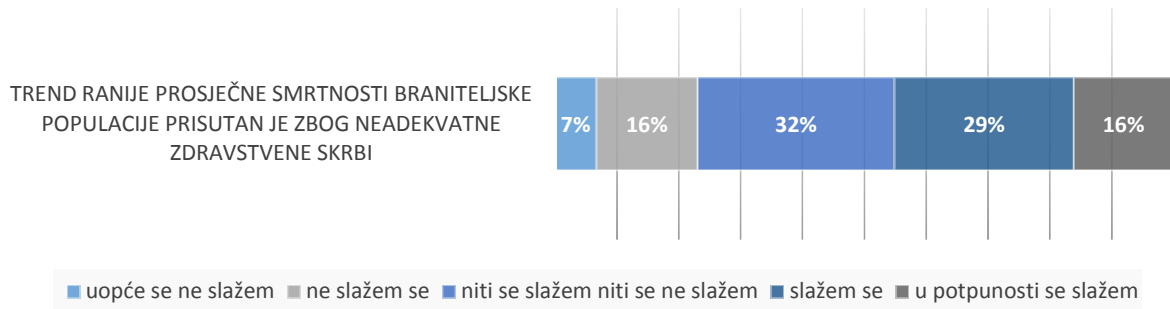
Uspoređujući zdravstveno stanje hrvatskih branitelja i ostalih stanovnika Republike Hrvatske, većina sudionika smatra da je zdravstveno stanje hrvatskih branitelja gore od zdravstvenog stanja ostalih stanovnika u RH.

Mišljenje o zdravstvenom stanju hrvatskih branitelja

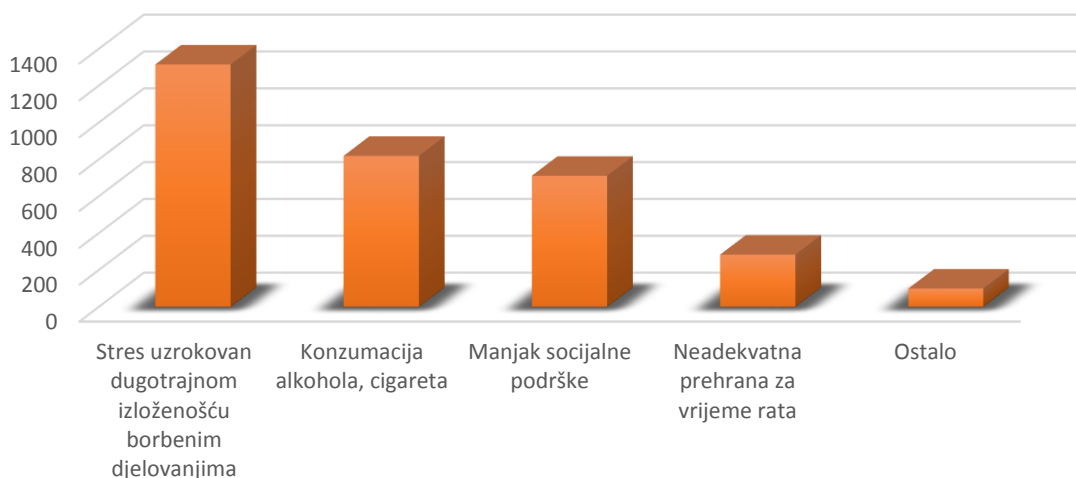
Istraživanja su pokazala da je prosječna smrtnost opće populacije u Republici Hrvatskoj 76 godina, dok je prosječna smrtnost braniteljske populacije ispod 60 godina. Da je ovakav trend prisutan zbog neadekvatne zdravstvene skrbi hrvatskih branitelja smatra 45% sudionika, a 23% sudionika ne smatra da bi uzrok ranije smrtnosti mogla biti neadekvatna zdravstvena skrb.

Trend smrtnosti hrvatskih branitelja

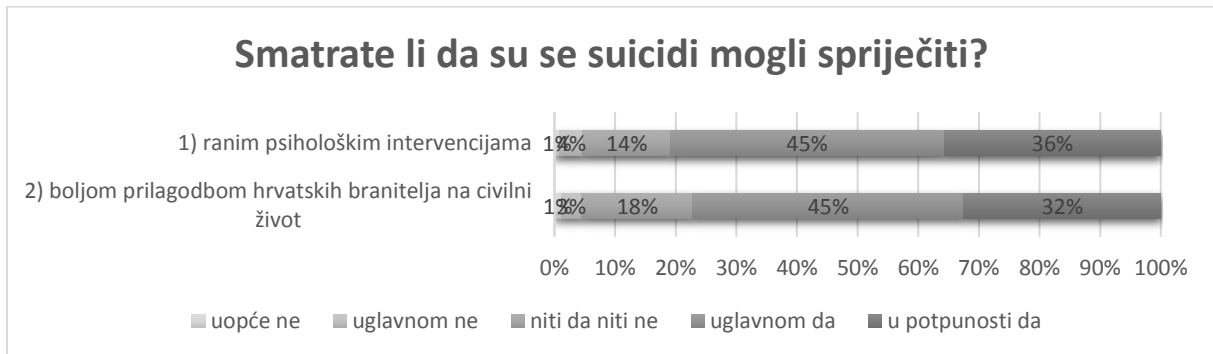

Gotovo 90% sudionika smatra da je stres uzrokovan dugotrajnom izloženošću borbenim djelovanjima jedan od najvažnijih faktora koji utječe na preranu smrtnost hrvatskih branitelja. Također, više od 50% ih smatra da je manjak socijalne podrške još jedan od vrlo bitnih faktora, kao i konzumacija sredstava koje izazivaju ovisnosti poput alkohola, cigareta. Uz to, sudionici navode faktore poput manjka psihološke i psihijatrijske pomoći, posttraumatskog stresnog poremećaja, ratne ozljede i ranjavanja, kronične bolesti, neadekvatna prehrana i stil života danas, male mirovine, kao i rana umirovljenja radno sposobnih branitelja, socijalnu isključenost i dr.

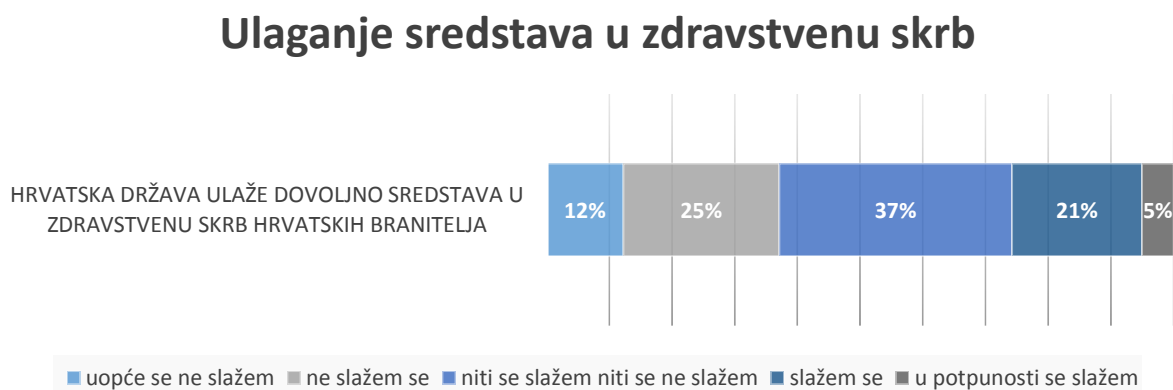
Faktori koji utječu na preranu smrtnost hrvatskih branitelja

Nažalost, mnogi hrvatski branitelji počinili su suicid. Odgovori sudionika poprilično su jednoglasni da su se suicidi mogli spriječiti ranim psihološkim intervencijama i boljom prilagodbom hrvatskih branitelja na civilni život.

Mišljenje javnosti o tome ulaže li hrvatska država dovoljno sredstava u zdravstvenu skrb hrvatskih branitelja podijeljeno je. Velik dio sudionika (37%) nema izraženo mišljenje o ovoj tezi, dok podjednak broj sudionika smatra da se ne ulaže dovoljno sredstava u zdravstvenu skrb. Najmanje je onih koji smatraju da država ulaže dovoljno sredstava u zdravstvenu skrb hrvatskih branitelja.

Nadalje, psihičko zdravlje hrvatskih branitelja smatra se jednim od najvažnijih aspekata skrbi u koje bi, prema mišljenju sudionika, hrvatska država trebala više ulagati. Ovakvi nalazi u

skladu su i s mišljenjem javnosti o tome da je faktor stresa jedan od ključnih za preranu smrtnost hrvatskih branitelja. Uz psihičko zdravlje, sudionici su istaknuli važnost poboljšanja socijalnih uvjeta branitelja, kao i važnost ulaganja u fizičko zdravlje. Nešto više od 30% sudionika smatra da bi bilo korisno provoditi i edukacije o zdravom načinu života namijenjene braniteljskoj populaciji. Uz navedene faktore, sudionici su navodili važnost resocijalizacije, poticanje raznih oblika volontiranja. Ipak, bilo je i onih (manje od 1%) koji su navodili da nije potrebno ulagati u aspekte skrbi hrvatskih branitelja.

PRILOG 1 *Upitnik za anketno istraživanje u kojem se ispitalo mišljenje javnosti o zdravstvenoj skrbi hrvatskih branitelja.*

ANKETNO ISTRAŽIVANJE

Poštovani,

ovim putem pozivamo Vas na sudjelovanje u anketnom istraživanju koje provodi Zbor udruga veterana hrvatskih gardijskih postrojbi (ZUV HGP) u sklopu projekta *Analiza društvenih faktora koji utječu na kvalitetu života braniteljske populacije – smjernice za budućnost* sufinanciran sredstvima iz EU fondova.

Ispunjavanje upitnika traje oko 20 minuta, a sudjelovanje u upitniku je u potpunosti dobrovoljno i anonimno što znači da anketu ne potpisujete i da se Vaši odgovori neće moći povezati s Vama. Podaci dobiveni u ovom istraživanju neće se koristiti izvan ovog istraživačkog projekta, te će bit će analizirani na grupnoj, a ne individualnoj razini. U ovoj anketi nema točnih i netočnih odgovora te u bilo kojem trenutku možete odustati od daljnjeg istraživanja.

U slučaju bilo kakvih pitanja ili pritužbi na istraživački postupak ili ako Vas zanima povratna informacija o rezultatima i glavnim nalazima, slobodno se obratite na e-mail zuvhgp.projekt@gmail.com

Zahvaljujem se na Vašem pristanku za sudjelovanje u ovom istraživanju i na vremenu kojeg ste odlučili izdvojiti za ispunjavanje ove ankete!

Pred Vama se nalazi nekoliko pitanja o Vama, a Vaš je zadatak zaokružiti odgovor koji se odnosi na Vas.

1. Spol: 1. Muški 2. Ženski

2. Dob:

- 1) 18-29
- 2) 30-40
- 3) 41-50
- 4) 51-60
- 5) 61-70
- 6) 71-80
- 7) 80+

3. U kojoj županiji je Vaše mjesto prebivališta?

- 1) Varaždinska županija
- 2) Vukovarsko-srijemska županija
- 3) Grad Zagreb
- 4) Ličko-senjska županija
- 5) Zadarska županija
- 6) Splitsko-dalmatinska županija
- 7) Ostalo: _____

4. Koju ste školu završili? Molimo Vas da zaokružite najviši postignuti stupanj obrazovanja.

1. Osnovna škola ili manje
2. Dvogodišnja ili trogodišnja srednja škola (KV ili VKV)
3. Četverogodišnja srednja škola
4. Viša škola/preddiplomski studij
5. Visoka škola/diplomski studij
6. Doktorat

5. Koji je Vaš trenutni status zaposlenja?

1. Student
2. Stalno zaposlen/a
3. Privremeno zaposlen/a
4. Nezaposlen/a
5. Umirovljenik/umirovljenica bez trenutne radne aktivnosti
6. Umirovljenik/umirovljenica uz povremene poslove

7. Ostalo _____

6. Imate li status hrvatskog branitelja?

1. DA 2. NE

7. Ako imate, koliko dugo ste sudjelovali u Domovinskom ratu?

1. Ne znam 2. Do 6 mjeseci 3. 6 - 12 mjeseci 4. 1 - 2 godine
5. 2 - 3 godine 6. 3 - 4 godine 7. 4 - 5 godina 8. Više od 5 god

8. Poznajete li nekoga tko ima status hrvatskog branitelja?

1. DA 2. NE

9. Ako da, u kakvom ste odnosu vi i osobe sa statusom hrvatskog branitelja koje poznajete? Ta osoba Vam je: (moguće zaokružiti više odgovora)

- 1) član uže obitelji (otac/majka, brat/sestra, sin/kćer, suprug/supruga)
2) član šire obitelji (stric/strina, tetka/tetak, ujak/ujna, bratić/sestrična, baka/djed, unuk/unuka i ostali rođaci)
3) prijatelj
4) poznanik
5) Ostalo: _____

ZDRAVSTVENA SKRB HRVATSKIH BRANITELJA

25. Smatrate li da su zdravstveni sustav i zdravstvene usluge u RH zadovoljavajuće?

Uopće se ne slažem 1	Ne slažem se 2	Niti se slažem niti ne slažem 3	Slažem se 4	U potpunosti se slažem 5
-------------------------	-------------------	------------------------------------	----------------	-----------------------------

26. Smatrate li da je zdravstveno stanje branitelja gore od zdravstvenog stanja ostalih stanovnika u RH?

Uopće se ne slažem 1	Ne slažem se 2	Niti se slažem niti ne slažem 3	Slažem se 4	U potpunosti se slažem 5
-------------------------	-------------------	------------------------------------	----------------	-----------------------------

27. Istraživanja su pokazala da je prosječna smrtnost opće populacije u Republici Hrvatskoj 76 godina, dok je prosječna smrtnost braniteljske populacije ispod 60 godina.

Mislite li da je takav trend prisutan zbog neadekvatne zdravstvene skrbi hrvatskih branitelja?

Uopće se ne slažem 1	Ne slažem se 2	Niti se slažem niti ne slažem 3	Slažem se 4	U potpunosti se slažem 5
-------------------------	-------------------	------------------------------------	----------------	-----------------------------

28. Što mislite, koji faktori najviše utječu na preranu smrtnost hrvatskih branitelja?
(*moгуće zaokružiti više odgovora*)

- 1) Stres uzrokovan dugotrajnom izloženošću borbenim djelovanjima
- 2) Neadekvatna prehrana za vrijeme rata
- 3) Konzumacija alkohola, cigareta
- 4) Manjak socijalne podrške
- 5) Ostalo: _____

29. Mnogi hrvatski branitelji počinili su suicid. Smatrate li da se to moglo spriječiti:

1) ranim psihološkim intervencijama

Uopće ne 1	Uglavnom ne 2	Niti da niti ne 3	Uglavnom da 4	U potpunosti da 5
---------------	------------------	----------------------	------------------	----------------------

2) boljom prilagodbom hrvatskih branitelja na civilni život

Uopće ne 1	Uglavnom ne 2	Niti da niti ne 3	Uglavnom da 4	U potpunosti da 5
---------------	------------------	----------------------	------------------	----------------------

30. Smatrate li da hrvatska država ulaže dovoljno sredstava u zdravstvenu skrb hrvatskih branitelja?

Uopće ne 1	Uglavnom ne 2	Niti da niti ne 3	Uglavnom da 4	U potpunosti da 5
---------------	------------------	----------------------	------------------	----------------------

31. U koje aspekte skrbi hrvatskih branitelja bi se po Vašem mišljenju trebalo više ulagati? (*moгуće zaokružiti više odgovora*)

- 1) psihičko zdravlje

- 2) fizičko zdravlje
- 3) edukacije o zdravom načinu života
- 4) poboljšanje socijalnih uvjeta
- 5) ostalo: _____